

LO TUATUA KPA MOSES

LO A LU EKUE

JENESIS

¹ Job 38:4-7
Ais 42:5;
^{45:18}
Jn 1:3
Kol 1:16
Hib 1:10;
^{11:13}
Mum 4:11

² Jer 4:23
³ 2 Kor 4:6

⁶ Job 37:18
^{Yos 33:6}
Jer 10:12

⁹ Job 38:8,
^{10, 11}
^{Yos 33:7;}
^{95:5}
Jer 5:22

¹¹ Yos 104:14

¹⁴ Yos 104:19
Jer 10:2
Joel 2:30;
³¹
Mat 24:29
Luk 21:25

L Bu boātē Bari bee dem bunyōō
le nyouwe. 2 E nyouwe naa
bee ere lgō bera sa a bee tōō
ekobu, e zii bee le sī kē a toga; e
Edōō Bari bee tena sī dēdeē maa.

3 E Bari bee ko, "Doolo ee'dee
le"; e ee'dee bee le. 4 E Bari bee
mūe ee'dee a ko a lee; e Bari bee
poo ee'dee a lee loo zii. 5 Bari
bee kue ee'dee a Sō-pie, e zii a na
a kue Sō-edēē a. E sō uune le sō
loore bee le, zii bira dee.

6 E Bari bee ko, "Doolo sī
bunyōō le yee dēdeē maa, sa doo
ko a sere kuma yee maa le maa." 7 E Bari bee doo sī-bunyōō sa poo
dēdeē maa lo a bee le keē sī-bunyōō
aālōō dēdeē maa lo a bee le nyōō
sī-bunyōō. E a bee le doo wo. 8 E
Bari bee kue sī-bunyōō a Bunyōō.
E sō uune le sō loore bee le, lo eree
bae bira dee.

9 E Bari bee ko, "Doolo dēdeē
maa a le keē bunyōō lu ebōjeneloo
aba dō, sa doolo kagara kenekē
sira." E a bee le doo wo. 10 Bari
bee kue kagara kē a Kenekē, e
dēdeē maa a bee lu ebōjeneloo aba
dō na a bee kue Gbene-pene a.

E Bari bee mūe ko a lee. 11 E
Bari bee ko, "Doolo kenekē nyim
lu wii, dēdeē nu a yere eyuu, e
bee-te a mum bee lo wa eyuu wa le
bu, zii zii aba dookē ye bera le doo,
nyōō kenekē." E a bee le doo wo.
12 Kenekē bee nyim lu wii, nu
efo a mum eyuu, a lu keekee
dookē wa bera le doo, e dedē te a
mum bee lo wa eyuu le bu, zii
zii aba dookē ye bera le doo.
E Bari bee mūe ko a lee. 13 E

sō uune le sō loore bee le, lo eree
taa bira dee.

14 E Bari bee ko, "Doolo
dēdeē nu a ne ee'dee sī-bunyōō lo

bunyōō sere kuma lo sō pie le sō
edēē, sa doo ko ba lu edoba nu, le
sō a bee lu escre, le buā dee le dua,
15 sa doo ko ba a ne ee'dee li sī
bunyōō lo bunyōō lo ene ee'dee
nyouwe." E a bee le doo wo.

16 E Bari bee dem bae gbene nu
lo a ne ee'dee, lo gbene ko a bee sō
sō pie, e lo gbagbara ko a bee sō
edēē; e a bee démanage dēdeē

zina. 17 E Bari bee wa yere bu
sī-bunyōō li bunyōō lo ene ee'dee
nyouwe, 18 lo ebēs sō pie le sō
edēē, le lo epoo ee'dee lee loo zii.
E Bari bee mūe ko a lee. 19 E sō
uune le sō loore bee le, lo eree nia
bira dee.

20 E Bari bee ko, "Doolo
dēdeē maa nua eku eku nu a tōō
dum, e doolo dēdeē enue pegi
nyouwe teē sī-bunyōō li bunyōō."

21 Nyōō Bari bee dem dēdeē
gbene nam a le bu gbene pene, le
dēdeē nu a tōō dum awee nim keē
maa, lo maa nua bee keekee sī dee,
dookē wa bera le doo, le dēdeē enue
pee dookē wa bera le doo. E Bari
bee mūe ko a lee. 22 E Bari bee

wa ne leelee, sa ko, "Manaa yii loo
sa mma bu maa a le dēdeē gbene
pene, sa doolo dēdeē enue yii loo
bu nyōōwe." 23 E sō unne le
sō loore bee le, lo eree o'oo bira
dee.

24 E Bari bee ko, "Doolo
kenekē nua keekee nu a le dum
dookē dēdeē wa bera le doo; gbo
nam-to le dēdeē nu a kuu-bu
kenekē le nam-kue a lu keekee lo
nyouwe dookē wa bera le doo." E
a bee le doo wo. 25 E Bari bee
doo nam-kue a lu keekee, le
eregeba nu a lu keekee a kuu-bu
kenekē. E Bari bee mūe ko a lee.

¹⁶ Deut 4
⁹ Yos 13

¹⁸ Jer 31:35

²¹ Yos 104:25,
²⁶

26 Jen 3:22;
5:1; 9:6;
11:7
Yoo 8:6-8
Ais 6:8
Jen 3:7, 9

27 Mal 2:14,
15
Mat 19:4
Maak 10:6
1 Kor 11:7
Efes 4:24
Kol 3:10
28 Jen 9:1, 7
Lev 26:9
1 Tim 4:3

29 Job 36:31;
Yoo 104:14,
15; 145:15,
16

30 Yoo 104:27,
28; 147:9

31 Yoo 104:24
1 Tim 4:4

A'aa 20:11;
31:17
Hib 4:4

26 Lo sō Bari bee ko, "Dooraa i dem nee bu illi bera, dookē i meā le doo; sa doolo ba ere ekpo lo bari a le bu gbene pene, le lo dēdēē enue a pee bunyōō, le lo nam-tō, le lo dēdēē nyouwe, le lo dēdēē nu a kuu-bu kē bu nyouwe." 27 Nyōwo Bari dee dem nee bu ye bera, bu bera Bari na a bee ye dem a; needam le necwa na a bee wa dem a. 28 E Bari bee wa ne leelee, e Bari bee wa ko ne, "Manaa sa yii loo, sa mama bu nyouwe, sa ye su seea keē i; sa ere ekpo loo bari a le bu gbene pene, le lo dēdēē enue pee bunyōō, le lo eregeba nu a tōd dum a kianja bu nyouwe." 29 E Bari bee ko, "Ep, m enea i dēdēē nu eso lo a ere eyuu a le sī dēdēē nyouwe, e eregeba te lo a ere eyuu bu ye bee; bui erea wa doodoo nuedee. 30 E lo eregeba nam-kue bu nyouwe, e lo eregeba enue pee bunyōō, e lo eregeba nu a kuu-bu kē bu nyouwe, dēdēē nu a ere piogi dum, m enea eregeba nu a nyim nua nuedee." E a bee le doo wo. 31 E Bari bee mue dēdēē nu a bee doo, e ep, a bee lee gbene. E sō uune le sō lōore bee le, lo eree ini'i' bira dee.

2 Bu lo sī dee ama bee lu edoo bunyōō le kenekē sah, le dēdēē nu a wa le bu. 2 E nyōō lo eree ereba bira dee Bari bee sah ye tam a bee doo, e a bee feereloo nyōō ereba bira dee aālloo dēdēē ye tam lo a bee si.

3 Nyōbee wo Bari bee ne leelee lo eree ereba bira dee sa ye sere nua kae, nyōnebee nyōō lo dee na Bari bee feereloo aālloo dēdēē ye tam lo a bee si bu dēdēē nu a.

4 Alaba ama na dēdēē sō eku bunyōō le kenekē sō a bee lu edem wa a.

Bu dee Jehova Bari bee dem nyouwe le bunyōō, 5 sō lōgo nu a nyim bu wii sii bee nyim bu nyouwe, e lōgo nu eco bu wii sii bee si mee—nyōnebee Jehova Bari sii bee doo ko boo a doo nyouwe, e lōgo nee a si tam wii naa bee le; 6 me tōdee bee aakē aālloo kenekē

sa debe dēdēē si kenekē— 7 lo sō Jehova Bari bee dem nee aālloo esaā a le kenekē, sa fuuri piogi dum yere bu baē ye edee-biō; e nee lu nu a tōd dum. 8 E Jehova Bari bee kwa zii kere uwe a lu ebe goh tema ejene li Eden, bu si loo emaani wee sira aa; e lo kē na a bee sere lo nee a ebee dem a. 9 E Jehova Bari bee doo ko dēdēē te a lee sa kpe dēdēē sa lee lo nuedee a si mee aa kenekē, te dum bee lenage tae bu kere goh ama, e te suālloo le le pōrō bee lenage.

10 Zii pene bee bu aa Eden lo awee yere maa bu goh a, e lo kē na a bee poa lu nia pene a. 11 Bee tuatua bee kura Pishon; ale na pene awee bu ejene dēdēē buē Havila, kē gold le; 12 e gold lo buē ama lee; bdellium le dem onyx le lo kē. 13 Bee lo eree baē pene a kura Gihon; ale na awee bu ejene dēdēē buē Kush. 14 Bee lo eree taa pene bee kura Hidekel, lo a bu tēē dee kē enaani wee sira aa lo Asiria. E lo eree nia pene na Yufretis.

15 Jehova Bari bee su nee a sa bee ye yere bu goh Eden lo esi tam bu, le lo esere ye. 16 E Jehova Bari bee ne lok nee a, sa ko, "O dap ge de eregebah te a le bu goh ama bu yōō; 17 me bee a aaloo te suālloo le le pōrō na oo ere ede a, nyōnebee dee o de bee a ye aaloo o ga le u."

18 Lo sō Jehova Bari bee ko, "A naa lee ko nee ama a tōd aba ee; m ga le kwa nee yerebah a boloo ye ne." 19 Nyōbee wo Jehova Bari bee kwa eregeba nam a le bu wii, le eregeba enue pee lo bunyōō aā bu esaā, sa bee doo ko ba lu lo nee a, lo emue nu a ekue wa; e eregeba bee nee a bee kue dēdēē nu a tōd dum, lo ama na a bee lenage ye bee a. 20 Nee a bee ne bee dēdēē nam-tō, le dēdēē enue pee bunyōō, le dēdēē nam a le wii; me nee a naa bee mue lōgo nee yerebah a ye boloo. 21 Nyōbee wo Jehova Bari bee doo ko nee a a do bu gbene daa, e sō a le daa a su zii ye ekpo-kooye lee loo sa sikē su namloo mmene lo do; 22 e ekpo-kooye lo Jehova Bari bee su aālloo nee

7 Jen 3:19;
7:22
Job 33:4
Eklis 12:7
1 Kor 15:
45, 47
8 Jen 13:10
Ais 51:3

9 Jen 2:17;
3:22
Mūm 22:2,
14

11 Jen 25:8
1 Sam 15:7 *

14 Dan 10:4

19 Jen 1:20, 24

21 Jen 15:12
1 Sam 26:12

- ²³ *Jen 29:14*
Bias 9:2
² *Sam 5:1*
¹ *Kor 11:8*
Efes 5:30
- ²⁴ *Mat 19:5*
Maak 10:7
¹ *Kor 6:16*
Efes 5:28-31
- ¹ *Mat 10:16*
Mum 12:9;
^{20:2}
- ³ *Jen 2:17*
- ⁴ *Kor 11:3*
- ⁶ *Hos 6:7*
Rom 5:12
1 Tim 2:14
- ⁸ *Job 31:33*
Voo 139:1-
¹² *Jer 23:23,*
²⁴
- ¹⁰ *Job 23:15*
- ¹² *Kam 28:13*
- a na a kwa nua neewa a, sa ye su ne
nee a. ²³ Lo sō needam a bee ko,
“Eheē, ale ama na ekpo a aaloo
dēdēē na ekpo
le namloo a aaloo na namloo a;
ga le lu ekue ye Neeewa,
nyonebee a bee lu esu ye aā bu
Needam.”
- 24 Nyobee lo ba ama na nee
eleebaloo ye te le ye ka sa dabaloo
ye wa, sa ba lu aba etene namloo a.
25 E nee a le ye wa, baa abaa bee le
eko-tē, e kaa naa bee wa bōp.
- 3** Mē yoo bee ere kianjana ee
eregeba lo doona nam-kue lo
Jehova Bari bee dem. A bee ko ne
neewa a, “Bari bee ko ge ‘Bui aa
de bee a aaloo eregeba te a le bu
goh a?’” ² E neewa bee ko ne
yoo a, “I dap de bee eregeba te a
le bu goh; ³ mē Bari bee ko,
‘Buii le de bee lo te a le tae yee bu
goh, ale daa ye baloo, taā a doo
bui u.’” ⁴ Mē yoo a bee ko ne
neewa a, “Buii le u. ⁵ Nyonebee
Bari suā kōme sō bui de bee a ye
aaloo na bae dē i eyea, e bui le
doodoo Bari, sa suā le le porō.”
- 6 Nyobee wo sō neewa emōna ko
te a lu le nuede, a lunage nu a
niā deē nee, e kōme te a bee ye
tae lokwa a ere suānu, a bee su ye
bee sa de; e a bee nенage siga
ye dam, e ale bee denage. ⁷ Lo
sō deē bae abaa bee yeca, e ba bee
suā ko ba kiā eko-tē; e ba gba
epanya fig lo zii nua nu e’uwasi to
wa.
- 8 E ba bee dā mue Jehova Bari
sō a bee kianja bu goh sō dee fitō, e
nee a le ye wa bee gō loo wa lee
kē si Jehova Bari yee dēdēē te a le bu
goh. ⁹ Mē Jehova Bari bee kue
nee a, sa ye ko ne, “Mē kē na o
le a?” ¹⁰ E a bee ko, “M bee dā
o mue bu goh, e bōo bee me aa,
nyonebee m bee le eko-tē, e m bee
gō loo me.” ¹¹ A bee ko, “Mē
na a bee a ko ne ko o bee le eko-tē
a? O bee de ge aaloo te mda
bee a ne lok ka o a de?” ¹² Needam a bee ko, “Neeewa lo o bee
me ne ko a tsō me loo, ale na a bee
me ne bee te a, e m bee de.” ¹³ Lo
sō Jehova Bari bee ko ne neewa
a, “E na a le lo nu o bee doo ama?”
- Neeewa bee ko, “Yoo a bee me dag
e m bee de.” ¹⁴ Jehova Bari bee
ko ne yoo a,
“Nyonebee o edoora lo nu ama,
kae nu ele a ne eenyoo dēdēē
nam-to,
le eenyoo dēdēē nam-kue;
o ga le ku-bu-kē lo o kiā,
e esaā na o ga le de
dēdēē dee lo o dum.
- 15 M ga le sere baaloo yee olo le
wa a,
le yee oloo cyuu le aleeyuu,
a ga le bii o ekobee kuma kē,
e olo ga le bii ye tē-kpōn-to
kuma kē.”
- 16 E a bee ko ne neewa,
“M ga le doo ko o dumenu a yii
loo bu o su bu;
bu dumenu na o ga le maē pya
o miōjo a,
kerewo o tae nu ga le le ne o
dam,
e ale ga le bee a.”
- 17 E a bee ko ne Adam, ko,
“Nyonebee o bee gbaētō lo
muae o wa,
sa bee de aālōo te a
lo mda bee a ne lok,
‘O a ye de aālōo,’
kae nu le ne kenekē nyobee olo;
bu epiaga na o ga le de nu ye
aālōo yube dee lo o dum;
- 18 suu le biōnbōkue na a ga le si
a ne a;
e o ga le de nu a bee lu efo bu
wii.
- 19 Lo kiere o sī
na o ga le de fituru
mme sō o obia ina lo kenekē,
nyonebee aa bu ye na a bee lu
esu a nua;
o lu esaā,
e lo esaā na o obiagie kii a.”
- 20 Nee a bee kue bee ye wa Iv,
nyonebee a bee le ka dēdēē pya a
tōdum. ²¹ E Jehova Bari bee su
kpa nam daā nu yaa loo Adam le
ye wa, sa wa yere loo.
- 22 Lo sō Jehova Bari bee ko;
“Ep, nee a elea doodoo zii ili, sa
suālōo le le porō; e nyawo, taā a
doa a niina bah ye sa su nu aālōo
te dum a, sa de, sa tsō dum mme
deedee”— ²³ nyobee wo Jehova
Bari bee ye ture lee bu goh Eden,
lo esi tam keneke lo a bee lu esu ye

¹⁴ *Ais 65:25*
Maika 7:17

¹⁵ *Ais 7:14*
Mat 1:23,
²⁵ *Luk 1:34,*
³⁵ *Rom 16:20*
Gal 4:4
Mum 20:1-

¹⁶ *Tait 2:5*

¹⁷ *Jen 5:29*
Ekilis 2:22,
²³ *Rom 8:20-*
²²

¹⁹ *Jen 2:7*
Job 34:15

²² *Jen 2:9; 3:5*

²⁴
Jen 2:8
Yeo 104:4
Hib 1:7

aā bu. 24 A bee kpo nēe a kuma
ee; e lo sī enaani wee sira aa lo goh
Eden a bee sere pya cherub le ego-
mīā gē no lo a kiya cregeba sī dee,
lo ekpega dee te dum a.